

- ¹ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-529-23, s. 14.
- ² ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 32.
- ³ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 32-33.
- ⁴ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 34.
- ⁵ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 40.
- ⁶ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 41.
- ⁷ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 46.
- ⁸ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 47.
- ⁹ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 53.
- ¹⁰ ABS, f. 302 Hlavní správa vojenské kontrarozvědky, sign. 302-561-28. Zápis o výpovědi Veleslava Wahla, s. 54.
- ¹¹ ABS, Vyšetřovací svazek „Jaromír Nechanský a spol.“, sign. V-5443 MV. Mapa 01, s. 16.
- ¹² ABS, Vyšetřovací svazek „Jaromír Nechanský a spol.“, sign. V-5443 MV, Mapa 02. Výslechy Jaromíra Nechanského, s. 50.
- ¹³ ABS, Vyšetřovací svazek „Jaromír Nechanský a spol.“, sign. V-5443 MV, Operativní podsvazek, s. 36.
- ¹⁴ ABS, Vyšetřovací svazek „Jaromír Nechanský a spol.“, sign. V-5443 MV, Podsvazek 1, s. 43.
- ¹⁵ Archiv UK. Osobní složka Veleslava Wahla.
- ¹⁶ BRET J. 1999: *22 oprátek*. Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, Praha.
- ¹⁷ Československé filmové noviny. Archiv České televize, fond Provys, IDEC 28443011950.
- ¹⁸ HAVEL V. M., HELLER J. M. & HÁJEK P. 2018: *Mé vzpomínky*. Knihovna Václava Havla, Praha.
- ¹⁹ HERÁŇOVÁ H. 2021: *Zoo pro hlavní město: historie Zoo Praha 1860-1945*. Zoologická zahrada hl. m. Prahy, Praha.
- ²⁰ JELÍNEK Z. 1999: K historii Zpravodajské brigády. In: Daněk J. (ed.): *Zpravodajská brigáda: pravdou ke svobodě* [sborník 1939-1999]. Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, Praha: 12.
- ²¹ KOKOŠKA S. 2005: *Praha v květnu 1945: historie jednoho povstání*. Nakladatelství Lidové noviny, Praha.
- ²² KUDRNA L. 2018: Vojenské obranné zpravodajství (1945-1950). Vývoj, organizační struktury, personální obsazení. *Paměť a dějiny* 2018/1: 76-89.
- ²³ LUKEŠ I. 2014: *Československo nad propastí: selhání amerických diplomatů a tajných služeb v Praze 1945-1948*. Prostor, Praha.
- ²⁴ MAREDA L. 1990: Komunisté kletbu dovršili. Studentské listy: nezávislý časopis vysokoškolských studentů: nezávislý čtrnáctideník pro politiku a kulturu. Praha: *Lidové noviny*, 1990/5.
- ²⁵ MAREDA L. 1999: Jak jsem navazoval spojení. In: Daněk J. (ed.): *Zpravodajská brigáda: pravdou ke svobodě* [sborník 1939-1999]. Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, Praha: 44.
- ²⁶ MAREK J. 2005: *Barikáda z kaštanů: pražské povstání v květnu 1945 a jeho skuteční hrdinové*. Svět křídel, Cheb.
- ²⁷ MAREK J. 2012: Vojenská komise ČNR a radiostanice ANNA v květnu 1945. *Historie a vojenství* 2012/4: 77.
- ²⁸ NA, Nejvyšší soud, sp. zn. To 408/50. Rozsudek v procesu Nechanský a spol.
- ²⁹ NA, Státní soud Praha, sp. Zn. Or. I/VI 29/50. Dopis Marie a Anny Wahlových prezidentu Gottwaldovi.
- ³⁰ NA, Státní soud Praha, sp. Zn. Or. I/VI 29/50. Lékařské vysvědčení Veleslava Wahla.
- ³¹ NA, Státní soud Praha, sp. Zn. Or. I/VI 29/50. Posudek o duševním zdraví Veleslava Wahla.

³² NA, Státní soud Praha, sp. Zn. Or. I/VI 29/50. Protokol o popravě Veleslava Wahla.

³³ ŠOLC J. 2007: Akce Hansa. Případ majora Nechanského - I. část. *Historie a vojenství* 2007/2: 56-58.

³⁴ ŠOLC J. 2008: *Znamení trojského koně: životní příběh majora Jaromíra Nechanského*. Vyšehrad, Praha.

³⁵ TOMEŠ J. 2012: *Tváře našich parlamentů: 150 let parlamentarismu v českých zemích 1861-2011*. Nakladatelství Lidové noviny, Praha.

³⁶ VESELOVSKÝ Z. 1991: K nedožitým sedmdesátinám Veleslava Wahla. *Sylvia* 28: 135-137.

³⁷ WAHLOVÁ T. 1999: Život a prokletí Slávka Wahla. In: Daněk J. (ed.): *Zpravodajská brigáda: pravdou ke svobodě* [sborník 1939-1999]. Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, Praha: 50.

³⁸ ŽÁČEK P. 2005: Jaromír Nechanský a Pražské povstání. *Historie a vojenství* 2005/2: 6.

OSTATNÍ KAPITOLY

³⁹ ALATALO R. V., GUSTAFSSON L., LUNDBERG A. & ULFSTRAND S. 1985: Habitat shift of the Willow Tit *Parus montanus* in the absence of the Marsh Tit *P. palustris*. *Ornis Scandinavica* 16: 121-128.

⁴⁰ ANDERIES J. M., KATTI M. & SHOCHAT E. 2007: Living in the city: Resource availability, predation, and bird population dynamics in urban areas. *Journal of Theoretical Biology* 247: 36-49.

⁴¹ ANDRESKA J. 2017: Krkavec, pěvec se špatnou pověstí. *Vesmír* [online], <https://vesmir.cz/cz/online-clanky/2017/05/krkavec-pevec-se-spatnou-povesti.html>.

⁴² ANONYMUS 1880: Z Prahy. *Listy Českého spolku pro ochranu ptactva v Praze* 1 (3): 44.

⁴³ ANONYMUS 1945: Veleslav Wahl, Pražské ptactvo. Ptáci velkoměsta a jeho okolí. *Naše řeč* 29 (3-4): 88-89.

⁴⁴ ANONYMUS 1979: Ornitologická pozorování. *Zprávy Československé ornitologické společnosti* 18: 13-25.

⁴⁵ ANONYMUS 1981: Ornitologická pozorování. *Zprávy Československé ornitologické společnosti* 22: 11-22.

⁴⁶ AUGST U. 2001: Die erste erfolgreichen Brutten des Würgfalken *Falco cherrug* in Deutschland. *Limicola* 15: 137-146.

⁴⁷ BAPTISTA L. F. & KROODSMA D. E. 2001: Avian Bioacoustics. In: del Hoyo J., Elliot A. & Sargatal J. (eds): *Handbook of the Birds of the World. Mousebirds to Hornbills. Vol. 6*. Lynx Edicions, Barcelona: 11-52.

⁴⁸ BASILE M., STORCH I. & MIKUSINSKI G. 2021: Abundance, species richness and diversity of forest bird assemblages - The relative importance of habitat structures and landscape context. *Ecological Indicators* 133: 108402.

⁴⁹ BAUM J. 1938: Krátké zprávy: drop malý. *Sylvia* 3 (1): 11.

⁵⁰ BAUM J. 1955: *Ptactvo Velké Prahy*. Orbis, Praha.

⁵¹ BEJČEK V., ŠŤASTNÝ K. & HUDEC K. 1995: *Atlas zimního rozšíření ptáků v České republice 1982-1985*. Nakladatelství a vydavatelství H & H - Ministerstvo životního prostředí České republiky, Jinočany.

- ⁵² BĚLKA T., HORAL D., MRLÍK V., NAVRÁTIL P., KREJČÍ J. & BARTES P. 2020: Hnízdění motáka pilicha (*Circus cyaneus*) v České republice v roce 2019. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 38: 9–23.
- ⁵³ BENSCH S., ANDERSSON T. & AKESSON S. 1999: Morphological and molecular variation across a migratory divide in Willow Warblers, *Phylloscopus trochilus*. *Evolution* 53: 1925–1935.
- ⁵⁴ BERAN V. & VRÁNA J. 2017: Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*). *Zpravodaj SOVDS* 17: 22–26, <http://www.sovds.info/>.
- ⁵⁵ BERGMANN P. 1986: Hromadný výskyt kajek mořských (*Somateria mollissima*) v Praze. *Zprávy České společnosti ornitologické* 29: 5–6.
- ⁵⁶ BERGMANN P. 1993: Zimování racka bouřního (*Larus canus*) v Praze na Vltavě v letech 1975–1993. *Sylvia* 29: 30–35.
- ⁵⁷ BERGMANN P. 1996: Trendy populací zimujících vodních ptáků na Vltavě v Praze v letech 1975–1995. *Panurus* 7: 3–20.
- ⁵⁸ BERGMANN P. 1996: Zimování kachen rodu *Aythya* a hohola severního (*Bucephala clangula*) na Vltavě v Praze. *Sylvia* 32: 1–18.
- ⁵⁹ BERGMANN P. 1998: Vliv klimatických podmínek na zimující vodní ptactvo. *Sylvia* 34 (1): 40–52.
- ⁶⁰ BERGMANN P. 2002: Změny v zimování vodních ptáků na Vltavě v Praze v poslední čtvrtině 20. století. *Sylvia* 38: 61–74.
- ⁶¹ BERGMANN P. & ŠIMEK J. 1994: Sčítání vodních ptáků na Vltavě v Praze v zimních sezónách 1991/92 a 1992/1993. *Zprávy České společnosti ornitologické* 38: 9–13.
- ⁶² BERTHOLD P., GWINNER E. & SONNESCHEIN E. (eds) 2003: *Avian migration*. Springer Verlag, Berlin-Heidelberg.
- ⁶³ BERTHOLD P., HELBIG A. J., MOHR G. & QUERNER U. 1992: Rapid microevolution of migratory behaviour in a wild bird species. *Nature* 360: 668–670.
- ⁶⁴ BIBBY C. J., BURGESS N. D. & HILL D. A. 2000: *Bird Census Techniques* (2nd edition). Academic Press, London.
- ⁶⁵ BÍLÝ M., BERGMANN P. & JELÍNEK M. 2010: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách v sezónách 2007/08 a 2008/09. *Aythya* 3: 59–81.
- ⁶⁶ BirdLife International 2021: *European Red List of Birds*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- ⁶⁷ BirdLife International 2022: *State of the World's Birds 2022: Insights and solutions for the biodiversity crisis*. Cambridge: BirdLife International.
- ⁶⁸ BIRKHEAD T., WIMPENNY J. & MONTGOMERIE B. 2014: *Ten thousand birds. Ornithology since Darwin*. Princeton University Press, Princeton – Oxford.
- ⁶⁹ BOCK W. J. 2001: Contributions of Central European ornithology to world ornithology. *Journal für Ornithologie* 142, Sonderheft 1: 94–108.
- ⁷⁰ BOHÁČ O. 2019: První prokázané hnízdění poštolky rudonohé (*Falco vespertinus*) v České republice od roku 1973. *Sylvia* 55: 117–121.
- ⁷¹ BONIER F. 2012: Hormones in the city: endocrine ecology of urban birds. *Hormones and Behavior* 61: 763–772.
- ⁷² BRANDL P. & ŠIMEK J. 1995: Faunistická pozorování v České republice (1993–1994). *Zprávy České společnosti ornitologické* 41: 21–31.
- ⁷³ BREJCHA L. 1961: Hnízdění kulíka říčního a průtah moudivláček na území Prahy. *Zprávy Československé ornithologické společnosti* 7: 35–37.
- ⁷⁴ BREJŠKOVÁ L. 2003: *Pták roku 2003 – vrabec domácí*. Česká společnost ornitologická, Praha.
- ⁷⁵ BREJŠKOVÁ L. 2008: Podzimní průtah střízlíka obecného (*Troglodytes troglodytes*) v Praze. *Sylvia* 44: 77–87.
- ⁷⁶ BREJŠKOVÁ L. 2012: Nové bydlení pro ptačí obyvatele. *Řepská sedmnáctka. Zpravodaj Prahy* 17 18, říjen 2012: 24.
- ⁷⁷ BREJŠKOVÁ L. 2020: Čáp černý – náš soused? *Řepská sedmnáctka. Zpravodaj Prahy* 17 26 (7, 8): 26–27.
- ⁷⁸ BRETTSCHNEIDER J. 1965: Skřivani ouškatí (*Eremophila alpestris*) na tahu u Prahy. *Sylvia* 17: 213.

- ⁷⁹ BRLÍK V., ŠILAROVÁ E., ŠKORPILOVÁ J., ALONSO H., ANTON M., AUNINS A., BENKŐ Z., BIVER G., BUSCH M., CHODKIEWICZ T., CHYLARECKI P., COOMBES D., DE CARLI E., DEL MORAL J. C., DEROUAUX A., ESCANDELL V., ESKILDSEN D. P., FONTAINE B., FOPPEN R. P. B., GAMERO A., GREGORY R. D., HARRIS S., HERRANDO S., HRISTOV I., HUSBY M., IERONYMIDOU C., JIGUET F., KÁLÁS J. A., KAMP J., KMECL P., KURLAVIČIUS P., LEHIKONEN A., LEWIS L., LINDSTRÖM Å., MANOLOPOULOS A., MARTÍ D., MASSIMINO D., MOSHØJ C., NELLIS R., NOBLE D., PAQUET A., PAQUET J. Y., PORTOLOU D., RAMÍREZ I., REDEL C., REIF J., RIDZOŇ J., SCHMID H., SEAMAN B., SILVA L., SOLDAAT L., SPASOV S., STANEVA A., SZÉP T., TELLINI FLORENZANO G., TEUFELBAUER N., TRAUTMANN S., VAN DER MEIJ T., VAN STRIEN A., VAN TURNHOUT C., VERMEERSCH G., VERMOUZEK Z., VIKSTRØM T., VOŘÍŠEK P., WEISERBS A. & KLVAŇOVÁ A. 2021: Long-term and large-scale multispecies dataset tracking population changes of common European breeding birds. *Sci Data* 8: 21, <https://doi.org/10.1038/s41597-021-00804-2>.
- ⁸⁰ BURNS F., EATON M. A., BURFIELD I. J., KLVAŇOVÁ A., ŠILAROVÁ E., STANEVA A. & GREGORY R. D. 2021: Abundance decline in the avifauna of the European Union reveals cross-continental similarities in biodiversity change. *Ecology and Evolution* 11: 16647–16660, <https://doi.org/10.1002/ece3.8282>.
- ⁸¹ CALLAGHAN C. T., MAJOR R. E., WILSHIRE J. H., MARTIN J. M., KINGSFORD R. T. & CORNWELL W. K. 2019: Generalists are the most urban-tolerant of birds: a phylogenetically controlled analysis of ecological and life history traits using a novel continuous measure of bird responses to urbanization. *Oikos* 128: 845–858.
- ⁸² CEPÁK J. 2011: Projekt Kavka. Kavky ve městě aneb děti mapují rozšíření ptáků. *Nika* 32: 26–29.
- ⁸³ CEPÁK J. 2013: Kroužkování bahňáků v ČR v roce 2011. *Vanellus* 8: 23–27.
- ⁸⁴ CEPÁK J. 2016: Petřín - ostrov přírody ve velkoměstě. *Ptačí svět* 23 (1): 19.
- ⁸⁵ CEPÁK J. & KLVAŇA P. 2019: Zpráva Kroužkovací stanice Národního muzea za rok 2018. *Kroužkovatel* 28: 1–24.
- ⁸⁶ CEPÁK J. & KLVAŇA P. 2021: Zpráva Kroužkovací stanice Národního muzea za rok 2020. *Kroužkovatel* 32: 1–24.
- ⁸⁷ CEPÁK J., KLVAŇA P., ŠKOPEK J., SCHRÖPFER L., JELÍNEK M., HOŘÁK D., FORMÁNEK J. & ZÁRYBNICKÝ J. (eds) 2008: *Atlas migrace ptáků České republiky a Slovenska*. Aventinum, Praha.
- ⁸⁸ COLLAR N. J., LONG A. J., ROBLES GIL P. & ROJO J. 2007: *Birds and People: Bonds in a Timeless Journey*. CEMEX-Agrupación Sierra Madre-BirdLife International. Mexico City, Mexico.
- ⁸⁹ CONOLE L. E. & KIRKPATRICK J. B. 2011: Functional and spatial differentiation of urban bird assemblages at the landscape scale. *Landscape and Urban Planning* 100: 11–23.
- ⁹⁰ CROCI S., BUTET A. & CLERGEAU P. 2008: Does urbanization filter birds on the basis of their biological traits? *Condor* 110: 223–240.
- ⁹¹ ČAMLÍK G. & CHUDÝ A. 2020: Prokázané hnízdění volavky bílé (*Ardea alba*) v přírodní rezervaci Věstonická nádrž v roce 2019. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 38: 89–96.
- ⁹² ČAMLÍK G., ZAŇÁT J. & BERKA P. 2014: Opatření na podporu hnízdění rybáka obecného (*Sterna hirundo*) v Jihomoravském kraji v letech 2008 až 2014 a jejich výsledky. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 34: 8–11.
- ⁹³ ČECH M. 2012: Potrava kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo*) v povodí Vltavy: shrnutí výsledků. *Sylvia* 48: 39–55.
- ⁹⁴ ČECH M. & VEJŘÍK L. 2011: Winter diets of Great Cormorant (*Phalacrocorax carbo*) on the River Vltava: estimate of size and species composition and potential for fish stock losses. *Folia Zoologica* 60 (2): 129–142.
- ⁹⁵ ČERNÝ A. 1963: Hnízdění drozda zpěvného - *Turdus ericetorum* Turt. na technických zařízeních. *Živa* 11 (5): 178–179.
- ⁹⁶ ČERNÝ A. 1966: Havraní kolonie v Praze. *Živa* 14 (4): 157.
- ⁹⁷ ČERNÝ W. 1938: Vzácné zástřely: luňák hnědý, kulík hnědý, zlatohlávek ohnivý. *Sylvia* 3 (4): 72.
- ⁹⁸ ČERNÝ W. 1939: Ptáci zimující v Praze v zimě 1938/39. *Sylvia* 4 (2): 29–30.
- ⁹⁹ ČERNÝ W. 1940: Durchzug der Lachmöve, *Larus r. ridibundus* L., in Prag, nebst Bemerkungen über die Kopfmauser. *Mitteilungen des Vereins Sächsischer Ornithologen* 6: 109–116.

- ¹⁰⁰ ČERNÝ W. 1940: Ornithologický přehled zimy 1939–1940 z Prahy a okolí. *Sylvia* 5 (2–3): 31–39.
- ¹⁰¹ ČERNÝ W. 1941: Některá pozorování z letošní zimy. *Sylvia* 6 (4): 65–67.
- ¹⁰² ČERNÝ W. 1942: Zpráva o tazích a přezimování ptactva v Praze v zimě 1941–42. *Sylvia* 7 (2): 25–28.
- ¹⁰³ ČERNÝ W. 1943–44: O rozšíření a hnízdění kachny chocholaté (*Nyroca fuligula* L.) v Čechách a na Moravě. *Věda přírodní* 22: 10–20 a 42–45.
- ¹⁰⁴ ČERNÝ W. 1946: V. Wahl: Pražské ptactvo (Ptáci velkoměsta a jeho okolí). *Sylvia* 8 (3–4): 96.
- ¹⁰⁵ ČERNÝ W. 1949–50: K pozdnímu odletu rorýsů v roce 1949. *Sylvia* 11–12 (2): 57.
- ¹⁰⁶ ČERNÝ W. 1951: Kosí nebezpečí. *Vesmír* 30: 89–91.
- ¹⁰⁷ ČERNÝ W. 1955: Dodatky o avifauně pražského území. In: Baum J.: *Ptactvo Velké Prahy*. Orbis, Praha: 167–179.
- ¹⁰⁸ ČERNÝ W. 1965: Tah a přezimování racka bouřního v Československu. *Sylvia* 18: 95–105.
- ¹⁰⁹ Český úřad zeměměřičský a katastrální 2020: *Souhrnné přehledy o půdním fondu z údajů katastru nemovitostí České republiky*. ČÚZK, Praha.
- ¹¹⁰ ČTYROKÝ P. 1955: O tahu bahňáků v okolí Prahy. *Živa* 3 (6): 235–236.
- ¹¹¹ ČTYROKÝ P. 1959: Průtah sluky menší. *Živa* 7 (1): 36–37.
- ¹¹² ČTYROKÝ P. 2000: Hnízdění ledňáčka říčního v Praze. *Živa* 48 (6): 276.
- ¹¹³ ČTYROKÝ P. 2001: Náhradní hnízdiště ohroženého bělořita šedého v Praze. *Živa* 49 (5): 226.
- ¹¹⁴ ČTYROKÝ P. & MAREK L. 1987: Synurbanizace a hnízdění racka chechtavého (*Larus ridibundus*) na deponii v Praze. *Časopis Národního muzea. Řada přírodovědná* 156 (1–4): 121–128.
- ¹¹⁵ ČTYROKÝ P., MAREK L. & CHÁB J. 1982: Významná ornitologická lokalita v Praze. *Časopis Národního muzea. Řada přírodovědná* 151 (1–4): 86–95.
- ¹¹⁶ DADAM D., ROBINSON R. A., CLEMENTS A., PEACH W. J., BENNETT M., ROWCLIFFE J. M. & CUNNINGHAM A. A. 2019: Avian malaria-mediated population decline of a widespread iconic bird species. *Royal Society Open Science* 6: 182197, <https://doi.org/10.1098/rsos.182197>.
- ¹¹⁷ DALLIMER M., IRVINE K. N., SKINNER A. M. J., DAVIES Z. G., ROUQUETTE J. R., MALTBY L. L., WARREN P. H., ARMSWORTH P. R. & GASTON K. J. 2012: Biodiversity and the Feel-Good Factor: Understanding Associations between Self-Reported Human Well-being and Species Richness. *BioScience* 62: 47–55, <https://doi.org/10.1525/bio.2012.62.1.9>.
- ¹¹⁸ DEL HOYO J. (ed.) 2020: *All the Birds of the World*. Lynx Edicions, Barcelona.
- ¹¹⁹ DINETTI M. 2019: Urban bird atlases in Europe. *Ecologia Urbana* 31 (1–2): 5–14.
- ¹²⁰ DIRLBEK K. 1995: Havrani jako hosté i stálí obyvatelé Prahy. *Živa* 43 (1): 35.
- ¹²¹ DOBRUSKÁ G. & KLVAŇOVÁ A. 2016: Ptačí zahrady. *Ptačí svět* 23 (3), samostatná příloha.
- ¹²² DOMINONI D., QUETTING M. & PARTECKE J. 2013: Artificial light at night advances avian reproductive physiology. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences* 280: 20123017, <https://doi.org/10.1098/rspb.2012.3017>.
- ¹²³ DONALD P. F. & MORRIS T. J. 2005: Saving the Sky Lark. *British Birds* 98: 570–578.
- ¹²⁴ DŘEVO K., HORA J. & PITHART K. 1979: Hnízdění moudivláčka lužního (*Remiz pendulinus*) v Praze. *Zprávy Československé ornitologické společnosti* 18: 2–4.
- ¹²⁵ EVANS K. L., GASTON K. J., FRANTZ A. C., SIMEONI M., SHARP S. P., MCGOWAN A., DAWSON D. A., WALASZ K., PARTECKE J., BURKE T. & HATCHWELL B. J. 2009: Independent colonization of multiple urban centres by a formerly forest specialist bird species. *Proceedings of the Royal Society London B: Biological Sciences* 276: 2403–2410.
- ¹²⁶ EVANS K. L., HATCHWELL B. J., PARNELL M. & GASTON K. J. 2010: A conceptual framework for the colonisation of urban areas: the blackbird *Turdus merula* as a case study. *Biological Reviews* 85: 643–667.
- ¹²⁷ EVANS K. L., CHAMBERLAIN D. E., HATCHWELL B. J., GREGORY R. D. & GASTON K. J. 2011: What makes an urban bird? *Global Change Biology* 17: 32–44.

- ¹²⁸ EVANS K. L., NEWTON J., GASTON K. J., SHARP S. P., MCGOWAN A. & HATCHWELL B. J. 2012: Colonisation of urban environments is associated with reduced migratory behaviour, facilitating divergence from ancestral populations. *Oikos* 121: 634–640.
- ¹²⁹ FEJFAR M. 2022: Jak se daří labutím v Praze. Předběžná zpráva o sčítání labutí velkých v Praze v roce 2021. *Ptačí svět* 29 (2): 14.
- ¹³⁰ FELIX J. 1948–49: Havraní kolonie v Praze. *Vesmír* 27: 170.
- ¹³¹ FERENC M., SEDLÁČEK O. & FUCHS R. 2014: How to improve urban greenspace for woodland birds: site and local-scale determinants of bird species richness. *Urban Ecosystems* 17: 625–640.
- ¹³² FERENC M., SEDLÁČEK O., FUCHS R., DINETTI M., FRAISSINET M. & STORCH D. 2014: Are cities different? Patterns of species richness and beta diversity of urban bird communities and regional species assemblages in Europe. *Global Ecology and Biogeography* 23: 479–489.
- ¹³³ FERENC M., SEDLÁČEK O., FUCHS R., HOŘÁK D., STORCHOVÁ L., FRAISSINET M. & STORCH D. 2018: Large-scale commonness is the best predictor of bird species presence in European cities. *Urban Ecosystems* 21: 369–377.
- ¹³⁴ FERENC M., & SEDLÁČEK O., MOURKOVÁ J., EXNEROVÁ A., ŠKOPEK J., FORMÁNEK J. & FUCHS R. 2016: Disentangling the influences of habitat availability, heterogeneity and spatial position on the species richness and rarity of urban bird communities in a central European city. *Urban Ecosystems* 19: 1265–1281.
- ¹³⁵ FERGUSON-LEES J. & CHRISTIE D. A. 2001: *Raptors of the world*. Christopher Helm, London.
- ¹³⁶ FIDINO M. & MAGLE S. B. 2017: Trends in Long-Term Urban Bird Research 161–184. In: Murgui E. & Hedblom M. (eds): *Ecology and Conservation of Birds in Urban Environments*, doi 10.1007/978-3-319-43314-1_9.
- ¹³⁷ FIŠEROVÁ J. & BERGMANN P. 2004: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních Čechách – Vltava, Labe 2001/2002 a 2002/2003. *Zprávy České společnosti ornitologické* 58: 5–14.
- ¹³⁸ FLEGL M. 1990: *Praha. Průvodce Olympia*. Olympia, Praha.
- ¹³⁹ FLOIGL K., BENEDETTI Y., REIF J., VOŘÍŠEK P. & MORELLI F. 2022: Assessing protected area network effectiveness through the temporal change in avian communities' composition. *Journal for Nature Conservation* 68: 126222.
- ¹⁴⁰ FLOUSEK J. 2000: Vliv imisí na lesní porosty. *Sylvia* 36 (1): 61–67.
- ¹⁴¹ FLOUSEK J. 2019: Přežijí krkonošští tetřivci rok 2040? *Ochrana přírody* 74: 6–9.
- ¹⁴² FRANCIS M. L., PLUMMER K. E., LYTHGOE B. A., MACALLAN C., CURRIE T. E & BLOUNT J. D. 2018: Effects of supplementary feeding on interspecific dominance hierarchies in garden birds. *PLoS ONE* 13 (9): e0202152.
- ¹⁴³ FRANSSON T., KOLEHMAINEN T., KROON C., JANSSON L. & WENNINGER T. 2010: EURING list of longevity records for European birds, <https://euring.org/data-and-codes/longevity-list>.
- ¹⁴⁴ FRIČ A. 1864: *Syrrhaptus paradoxus*, Stepokur kirgizský. *Živa* 12 (3): 264–266.
- ¹⁴⁵ FRIČ A. 1866: Ptactvo města Prahy. *Živa* 13 (2): 96–113.
- ¹⁴⁶ FRIČ A. 1872: Die Wirbelthiere Böhmens. Ein Verzeichniss aller bisher in Böhmen beobachteten Säugethiere, Vögel, Amphibien und Fische. *Archiv für die naturwissenschaftliche Landesforschung von Böhmen II.*: 1–152.
- ¹⁴⁷ FRIČ A. 1872: Ptactvo země české. *Archiv přírodovědecký k proskoumání Čech* 2: 26–98.
- ¹⁴⁸ FRIČ A. 1912: Ptactvo města Prahy. *Živa* 22 (3): 70–71.
- ¹⁴⁹ FUCHS R. & MLÍKOVSKÝ J. 2012: Ptactvo Petřína. In: Zavřel J. a kolektiv: *Pražský vrch Petřín*. Paseka, Praha – Litomyšl: 59–62.
- ¹⁵⁰ FUCHS R., ŠKOPEK J., FORMÁNEK J. & EXNEROVÁ A. 2002: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy 1985–1989 (aktualizace 2000–2002)*. Česká společnost ornitologická, Praha.
- ¹⁵¹ FULLER R. 2012: The birds and its habitat: An overview of concepts. In: Fuller R. (ed.): *Birds and Habitat: Relationships in Changing Landscapes (Ecological Reviews)*. Cambridge University Press, Cambridge: 3–36.

- ¹⁵² FULLER R. A., IRVINE K. N., WRIGHT P. D., WARREN P. H. & GASTON K. J. 2007: Psychological benefits of greenspace increase with biodiversity. *Biological Letters* 3: 390–394, <https://doi.org/10.1098/rsbl.2007.0149>.
- ¹⁵³ FUNK A., DUŠEK A. & GRÜNWARD J. 2018: Ke Slatině za žábami a ptáky aneb Druhová pestrost na periferii velkoměsta. *Živa* 65 (1): 36–39.
- ¹⁵⁴ GAHURA V. 2010: Historie hnízdění kolihy velké (*Numenius arquata*) na jižní Moravě. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 30: 108–126.
- ¹⁵⁵ GAHURA V. 2016: Luňák hnědý (*Milvus migrans*). *Zpravodaj SOVDS* 16: 17, <http://www.sovds.info/>.
- ¹⁵⁶ GAMERO A., BROTONS L., BRUNNER A., FOPPEN R., FORNASARI L., GREGORY R. D., HERRANDO S., HORAK D., JIGUET F., KMECL P., LEHIKONEN A., LINDSTROM A., PAQUET J.-Y., REIF J., SIRKIA P. M., SKORPILOVA J., VAN STRIEN A., SZEP T., TELENSKY T., TEUFELBAUER N., TRAUTMANN S., VAN TURNHOUT C. A. M., VERMOUZEK Z., VIKSTROM T. & VORISEK P. 2017: Tracking Progress Toward EU Biodiversity Strategy Targets: EU Policy Effects in Preserving its Common Farmland Birds. *Conservation Letters* 10: 395–402.
- ¹⁵⁷ GASTON K. J. (ed.) 2010: *Urban ecology*. Cambridge University Press, Cambridge.
- ¹⁵⁸ GILLINGS S., NEWSON S. E., NOBLE D. G. & VICKERY J. A. 2005: Winter availability of cereal stubbles attracts declining farmland birds and positively influences breeding population trends. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences* 272: 733–739.
- ¹⁵⁹ GREGORY R. D., ŠKORPILOVÁ J., VOŘÍŠEK P. & BUTLER S. 2019: An analysis of trends, uncertainty, and species selection shows contrasting trends of widespread forest and farmland birds in Europe. *Ecological Indicators* 103: 676–687.
- ¹⁶⁰ GRIM T. 2010: *Kukačka obecná – pták roku 2010*. Česká společnost ornitologická, Praha.
- ¹⁶¹ GRIMM N. B., FAETH S. H., GOLUBIEWSKI N. E., REDMAN C. L., WU J., BAI X. & BRIGGS J. M. 2008: Global Change and the Ecology of Cities. *Science* 319: 756–760.
- ¹⁶² GROOM D. W. 1993: Magpie *Pica pica* predation on Blackbird *Turdus merula* nests in urban areas. *Bird Study* 40: 55–62, <https://doi.org/10.1080/00063659309477129>.
- ¹⁶³ HADRAVOVÁ A. 2019: Ledňáček říční hnízdí i v Praze, ale nemá to jednoduché. *Živa* 47 (3): 137–139.
- ¹⁶⁴ HAFFER J. 2007: The development of ornithology in central Europe. *Journal of Ornithology* 148 (Suppl. 1): 125–153.
- ¹⁶⁵ HÁJEK V. 1952: Konopka žlutozobá (*Carduelis flavirostris*) u Prahy. *Sylvia* 14: 110–111.
- ¹⁶⁶ HAMMOUD R., TOGNIN S., BAKOLIS I., IVANOVA D., FITZPATRICK N., BURGESS L., SMYTHE M., GIBBONS J., DAVIDSON N. & MECHELLI A. 2021: Lonely in a crowd: investigating the association between overcrowding and loneliness using smartphone technologies. *Scientific Reports* 11: 24134, <https://doi.org/10.1038/s41598-021-03398-2>.
- ¹⁶⁷ HANÁK V. 1983: K výskytu a ekologii obratlovců v Praze. *Natura Pragensis* 2: 1–75.
- ¹⁶⁸ HANZÁK J. & KRUIS V. 1976: Pražští ptáci I–II. *Živa* 24 (3): 110–111, 24 (4): 147–149.
- ¹⁶⁹ HANZÁK J. & KRUIS V. 1977: Pražští ptáci III. *Živa* 25 (1): 32–34.
- ¹⁷⁰ HART A. 1905: Vzácnosti: poštolka rudonohá. *Lovecký obzor* 8 (7): 111.
- ¹⁷¹ HART J. 1907: Vzácné úlovky: moták lužní. *Lovecký obzor* 11 (1): 15.
- ¹⁷² HAVEL S. 1990: První prokázané hnízdění lejska malého, *Ficedula parva*, v Praze. *Sylvia* 27: 115–117.
- ¹⁷³ HLAVÁČ V. & BERAN V. 2011: Návrat sokola stěhovavého – úspěch ochrany přírody, nebo důsledek samovolného vývoje? *Ochrana přírody* 66 (1): 8–11.
- ¹⁷⁴ HNÍZDO A. Z. 1934: Ořešník kropenatý sibiřský. *Časopis Národního muzea. Řada přírodovědná* 108: 63.
- ¹⁷⁵ HOFMAN G. 1904: Vzácné úlovky: husa liščí. *Lovecký obzor* 7 (8): 123.
- ¹⁷⁶ HOFMANN G. 1904: Vzácné úlovky: chaluha malá. *Lovecký obzor* 7 (1): 10.
- ¹⁷⁷ HOLÁŇ V. 2005: Bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*) hnízdí v Praze. *Zprávy České společnosti ornitologické* 60: 52.
- ¹⁷⁸ HOLÁŇ V. & KNĚŽÍNEK K. 2003: Bukáček malý (*Ixobrychus minutus*) opět hnízdí v Praze. *Zprávy České společnosti ornitologické* 57: 41.

- ¹⁷⁹ HORA J. 1982: Zoologické zahrady a volně žijící ptactvo. *Gazella* 3 (1): 85–92.
- ¹⁸⁰ HORA J. 1984: Ptactvo severovýchodního okraje Prahy. *Nika* 5 (1): 9–11, 4 (2): 12–13, 5 (4): 8–10, 5 (5): 8–9, 5 (7): 10–11, 5 (8): 8–10.
- ¹⁸¹ HORA J. 1995: Lednové sčítání labutí v číslech. *Ptačí svět* 2 (4): 5.
- ¹⁸² HORA J. 1996: Výsledky lednového sčítání labutí 1996. *Ptačí svět* 3 (2): 2.
- ¹⁸³ HORA J., ČIHÁK K. & KUČERA Z. (eds) 2015: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010. *Příroda* 33: 1–492.
- ¹⁸⁴ HORA J. & DŘEVO K. 1980: Výskyt budníčka menšího (*Phylloscopus collybita*) v zimě. *Zprávy Československé ornitologické společnosti* 20: 1–6.
- ¹⁸⁵ HORA J., KUČERA Z., NĚMEC M. & VOJTĚCHOVSKÁ E. (eds) 2018: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2011–2013. *Příroda* 38: 1–465.
- ¹⁸⁶ HORÁČEK I. 1967: Pražská havraní kolonie. *Živa* 15 (4): 157.
- ¹⁸⁷ HORAL D. & BĚLKA T. 2021: Jak se v Česku daří orlům? *Vesmír* 100: 170–174.
- ¹⁸⁸ HOŘICE A. 1936: Raroh velký evrop. (*Falco ch. cherrug* Gray). *Sylvia* 1 (2): 15.
- ¹⁸⁹ HRUBÝ J. 1940: Nálezy vzácných ptáků: racek stříbrný. *Sylvia* 5 (2–3): 40.
- ¹⁹⁰ HRUŠKA J. 2019: Přehlížená proměna zemědělství. *Vesmír* 98: 210–213.
- ¹⁹¹ HRUŠKA J., MELICHAR D. & ŠTOVÍČEK V. 2000: Reintrodukce a hnízdění sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) v Plzni. *Buteo* 11: 139–147.
- ¹⁹² HUDEC K. (ed.) 1994: *Fauna ČR a SR. Ptáci I* (2., přepracované a doplněné vydání). Academia, Praha.
- ¹⁹³ HUDEC K. 2008: „Ptáci na Havlově“ od Veleslava Wahla. *Vesmír* 87: 266–267.
- ¹⁹⁴ HUDEC K. 2017: *Ptáci v českém životě a kultuře*. Academia, Praha.
- ¹⁹⁵ HUDEC K. & ČERNÝ W. (eds) 1972: *Fauna ČSSR. Ptáci 1*. Academia, Praha.
- ¹⁹⁶ HUDEC K. & ČERNÝ W. (eds) 1977: *Fauna ČSSR. Ptáci 2*. Academia, Praha.
- ¹⁹⁷ HUDEC K. & ŠŤASTNÝ K. (eds) 2005: *Fauna ČR. Ptáci II/1 a II/2* (2., přepracované a doplněné vydání). Academia, Praha.
- ¹⁹⁸ CHAMBERLAIN D. E., CANNON A. R., TOMS M. P., LEECH D. I., HATCHWELL B. J. & GASTON K. J. 2009: Avian productivity in urban landscapes: a review and meta-analysis. *Ibis* 151: 1–18.
- ¹⁹⁹ CHIRON F. & JULLIARD R. 2007: Responses of Songbirds to Magpie Reduction in an Urban Habitat. *Journal of Wildlife Management* 71: 2624–2631, <https://doi.org/10.2193/2006-105>.
- ²⁰⁰ CHRENKOVÁ M., DOBRÝ M. & ŠÁLEK M. 2017: Further evidence of large-scale population decline and range contraction of the little owl *Athene noctua* in Central Europe. *Folia Zoologica* 66: 106–116.
- ²⁰¹ CHYTIL J. 1994: 4. zpráva Faunistické komise ČSO. *Zprávy České společnosti ornitologické* 38: 46–47.
- ²⁰² CHYTIL J. 2003: První prokázané (historické) hnízdění brkoslava severního (*Bombycilla garrulus*) v České republice. *Sylvia* 39: 151–154.
- ²⁰³ CHYTIL J. 2010: Sbírká ptáků Ladislava Brejchy. *Zprávy MOS* 68: 58–65.
- ²⁰⁴ IBÁÑEZ-ÁLAMO J. D. & SOLER M. 2010: Does urbanization affect selective pressures and life-history strategies in the common blackbird (*Turdus merula* L.)? *Biological Journal of the Linnean Society* 101: 759–766.
- ²⁰⁵ INGER R., GREGORY R., DUFFY J. P., STOTT I., VOŘÍŠEK P. & GASTON K. J. 2015: Common European birds are declining rapidly while less abundant species' numbers are rising. *Ecology Letters* 18 (1): 28–36.
- ²⁰⁶ JANDA J. 1906: Seltene Wintergäste in Böhmen. *Ornithologisches Jahrbuch* 17: 75–76.
- ²⁰⁷ JANDA J. 1926–28: *Ptáci. Český překlad díla A. E. Brehm: Život zvířat. Díl III., sv. 1–4*. Josef Hokr, Praha.
- ²⁰⁸ JANDA J. 1929: *Atlas ptactva středoevropského* (2. vydání). I. L. Kober, Praha.
- ²⁰⁹ JANDA J. 1930: *Velký ilustrovaný přírodopis všech tří říší. Sv. I. Ssavci – ptáci* (2. vydání). Josef Hokr, Praha.

- ²¹⁰ JELÍNEK M. & ŠIMEK J. 2003: Faunistická pozorování v České republice v roce 2002. *Zprávy České společnosti ornitologické* 56: 26–40.
- ²¹¹ JIRSÍK J. 1935: *Jak žijí zvířata*. Hynek Buschbaum, Mor. Ostrava.
- ²¹² JIRSÍK J. 1941: *Naši dravci*. Otakar Janáček, Praha.
- ²¹³ JIRSÍK J. 1949: *Naše sovy*. Mladá fronta, Praha.
- ²¹⁴ JIRSÍK J. 1955: *Naši pěvci*. ČSAV, Praha.
- ²¹⁵ JOHNSON M. T. J. & MUNSHI-SOUTH J. 2017: Evolution of life in urban environments. *Science* 358 (6363): eaam8327.
- ²¹⁶ KADAVA L. 2018: Morčák velký. Bude pravidelně hnízdicím druhem v Praze? *Avifauna E-zine* 1: 32–33.
- ²¹⁷ KADLEC O. 1937: Krátké zprávy: morčák bílý, *Mergus albellus* L. *Sylvia* 2 (1–2): 25–26.
- ²¹⁸ KARK S., IWANIUK A., SCHALIMTZEK A. & BANKER E. 2007: Living in the city: can anyone become an „urban exploiter“? *Journal of Biogeography* 34: 638–651.
- ²¹⁹ KELLER V. 2009: The Goosander *Mergus merganser* population breeding in the Alps and its connections to the rest of Europe. *Wildfowl, Special Issue* 2: 60–73.
- ²²⁰ KELLER V., HERRANDO S., VOŘÍŠEK P., FRANCH M., KIPSON M., MILANESI M., MARTÍ D., ANTON M., KLVAŇOVÁ A., KALYAKIN M. V., BAUER H-G. & FOPPEN R. P. B. (eds) 2020: *European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change*. European Bird Census Council (EBBC) & Lynx Edicions, Barcelona.
- ²²¹ KETTEL E. F., GENTLE L. K., QUINN J. L. & YARNELL R. W. 2018: The breeding performance of raptors in urban landscapes: a review and meta-analysis. *Journal of Ornithology* 159: 1–18.
- ²²² KETTEL, E. F., GENTLE L. K., YARNELL R. W. & QUINN J.L. 2019: Breeding performance of an apex predator, the peregrine falcon, across urban and rural landscapes. *Urban Ecosystems* 22: 117–125.
- ²²³ Kf. 1887: Kolonie havraní na Štvanici. *Vesmír* 16: 215–216.
- ²²⁴ KLVAŇA P. & CEPÁK J. 2018: Zpráva Kroužkovací stanice Národního muzea za rok 2017. *Kroužkovatel* 26: 1–24.
- ²²⁵ KLVAŇA P., CEPÁK J., ALBRECHT T., MUNCLINGER P. & ŠURULINKOV P. 2014: Sledování migrace hýlů rudých za použití geolokátorů. *Kroužkovatel* 17: 7–8.
- ²²⁶ KLVAŇOVÁ A. 2022: Zvonek zelený ptákem roku 2022. *Ptačí svět* 29 (1): 3–6.
- ²²⁷ KNĚŽOUREK K. 1901: Skřivan podhorní. *Vesmír* 30: 71.
- ²²⁸ KNĚŽOUREK K. 1909: Chaluha malá. *Lovecký obzor* 12 (11): 174.
- ²²⁹ KNĚŽOUREK K. 1910–12: *Velký přírodopis ptáků. I. a II.* I. L. Kober, Praha.
- ²³⁰ KOKEŠ O. 1971–72: Hnízdění havrana polního evropského (*Corvus frugilegus frugilegus*) v Čechách do roku 1965. *Sylvia* 19: 157–166.
- ²³¹ KOKEŠ O. 1979: Původ, příčiny a konec šíření tetřeva hlušce (*Tetrao urogallus* L.) v pražském okolí. *Bohemia centralis* 8: 175–191.
- ²³² KOLÁČEK J. 2004: Hnízdění bramborníčka černohlavého (*Saxicola torquata*) na Jižním Městě v Praze. *Zprávy České společnosti ornitologické* 59: 46–47.
- ²³³ KOLKOVÁ-RYDVALOVÁ J. & KOLKA P. 2014: Zahrádkové osady v Praze. *Idea* 2014/1: 12–18.
- ²³⁴ KOMÁREK J. 1941: *Neznámá tvář Prahy*. Čin, Praha.
- ²³⁵ KOPIJ G. 2018: Ecological Distribution and population densities of raptors in the inner and outer zone of a Central European city. *Ukrainian Journal of Ecology* 8: 772–779.
- ²³⁶ KOPTÍK J., MARHOUL P. & OBSTOVÁ L. 2019: Inventarizační průzkum vybraných skupin rostlin a živočichů v prostoru navrhovaného Příměstského parku Soutok. Ms. [Závěrečná zpráva, depon in: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy.]
- ²³⁷ KRÁL M. 2010: Hnízdní biologie a dlouhodobé fenologické trendy u brhlíka lesního (*Sitta europaea*) v Nížkém Jeseníku. *Sylvia* 46: 41–52.
- ²³⁸ KREJČÍK J. & BERGMANN P. 2020: Zimní sčítání vodních ptáků ve středních a východních Čechách v sezonách 2017/18, 2018/19 a 2019/20. *Panurus* 29: 37–62.
- ²³⁹ KRUIS 1958: Pražské lovy. *Zprávy Československé ornithologické společnosti* 3–4: 22–23.
- ²⁴⁰ KRUIS V. 1965: Konipas luční italský (*Motacilla flava cinereocapilla*) u Prahy. *Sylvia* 17: 211–212.

- ²⁴¹ KRUIS V. 1970: Pražská populace čečetky zimní (*Carduelis flammea* L.). *Sylvia* 18: 245-246.
- ²⁴² KRUIS V. 1970: Sněhule severní (*Plectrophenax nivalis*) na území Prahy. *Sylvia* 18: 250-251.
- ²⁴³ KUBÍČEK J. 2002: Hnízdění včelojeda lesního (*Pernis apivorus*) na území Prahy v roce 2002. *Zprávy České společnosti ornitologické* 55: 21.
- ²⁴⁴ KUIJPER D. P. J., OOSTERVELD E. & WYMENGA E. 2009: Decline and potential recovery of the European Grey Partridge (*Perdix perdix*) population - a review. *European Journal of Wildlife Research* 55: 455-463, <https://doi.org/10.1007/s10344-009-0311-2>.
- ²⁴⁵ KUMBERA J. 1989: Volný let rarohů velkých v Praze. *Živa* 37 (2): 86-88.
- ²⁴⁶ KYRKOS A., WILSON J. & FULLER R. 1998: Farmland habitat change and abundance of Yellowhammer *Emberiza citrinella*: an analysis of Common Bird Census data. *Bird Study* 45: 232-246.
- ²⁴⁷ LAIFROVÁ T. 2014: Srovnávací studie ornitocenóz Královské obory a Zoo Praha. Ms. [Diplomová práce, katedra zoologie a rybářství, FAPPZ ČZU v Praze.]
- ²⁴⁸ LANDSFELD B. A KOORDINÁTOŘI 2013: Odhad počtu párů dravců a vybraných druhů sov v ČR. *Zpravodaj SOVDS* 13: 3, <http://www.sovds.info/>.
- ²⁴⁹ LAWSON B., ROBINSON R. A., TOMS M. P., RISELY K., MACDONALD S. & CUNNINGHAM A. A. 2018: Health hazards to wild birds and risk factors associated with anthropogenic food provisioning. *Philosophical Transactions of the Royal Society B* 373: 20170091, <https://doi.org/10.1098/rstb.2017.0091>.
- ²⁵⁰ LEDGER S. E. H., RUTHERFORD C. A., BENHAM C., BURFIELD I. J., DEINET S., EATON M., FREEMAN R., GRAY C., HERRANDO S., PULESTON H., SCOTT-GATTY K., STANEVA A. & MCRAE L. 2022: *Wildlife Comeback in Europe: Opportunities and challenges for species recovery*. Final report to Rewilding Europe by the Zoological Society of London, BirdLife International and the European Bird Census Council. London: ZSL.
- ²⁵¹ Letiště Praha, a. s. 2019: Zpráva o hlukové situaci na letišti Praha/Ruzyně za roky 2016 a 2017. Praha, https://www.prg.aero/sites/default/files/obsah/O-letisti/zivotni-prostredi/Soubory/Zpr%C3%A1va_hlk_2016-2017_final.pdf.
- ²⁵² LEVEAU L. M. 2013: Bird traits in urban-rural gradients: how many functional groups are there? *Journal of Ornithology* 154: 655-662.
- ²⁵³ LEVEAU L. M., RUGGIERO A., MATTHEWS T. J. & BELLOCK M. I. 2019: A global consistent positive effect of urban green area size on bird richness. *Avian Research* 10: 30.
- ²⁵⁴ LÍNEK V. 1999: Rozšíření a početnost chocholouše obecného (*Galerida cristata*) v Praze. *Sylvia* 35: 60-81.
- ²⁵⁵ LOSS S., WILL T. & MARRA P. 2013: The impact of free-ranging domestic cats on wildlife of the United States. *Nature Communications* 4: 2961, <https://doi.org/10.1038/ncomms2380>.
- ²⁵⁶ LUČAN R. K. 2017: Zimování slučky malé (*Lymnocyptes minimus*), bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) a sluky lesní (*Scolopax rusticola*) v České republice v letech 2001-2017. *Vanellus* 12: 45-56.
- ²⁵⁷ MALINA J. 2009: Doplnující data k hnízdnímu rozšíření bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) na území Prahy. *Panurus* 18: 39-42.
- ²⁵⁸ MALLORD J. W., ORSMAN C. J., ROBERTS J. T., BOAFO K., SKEEN R. Q., SHEEHAN D. K. & VICKERY J. A. 2018: Apparent resilience of a declining Afro-Palaeartic migrant to forest loss on the wintering grounds. *Ibis* 160: 805-815.
- ²⁵⁹ MATĚJKA R. 1947-48: Kachna zrzohlavá (*Netta rufina* [Pall.]) v Praze. *Sylvia* 9-10 (2): 54.
- ²⁶⁰ MCKINNEY M. L. 2006: Urbanization as a major cause of biotic homogenization. *Biological Conservation* 127: 247-260.
- ²⁶¹ MENDES S., COLINO-RABANAL V. J. & PERIS S. J. 2011: Bird song variation along an urban gradient: The case of the European blackbird (*Turdus merula*). *Landscape and Urban Planning* 99: 51-57.
- ²⁶² MERLING DE CHAPA M., COURTIOL A., ENGLER M., GIESE L., RUTZ C., LAKERMANN M., MÜSKENS G., VAN DER HORST Y., ZOLLINGER R., WIRTH H., KENNTNER N., KRÜGER O., CHAKAROV N., MÜLLER A.-K., LOOFT V., GRÜNKORN T., HALLAU A., ALTENKAMP R. & KRONE O. 2020: Phantom of the forest or successful citizen? Analysing how Northern Goshawks (*Accipiter gentilis*) cope with the urban environment. *Royal Society Open Science* 7 (12): 201356, <https://doi.org/10.1098/rsos.201356>.
- ²⁶³ METHORST J., REHDANZ K., MUELLER T., HANSJÜRGENS B., BONN A. & BÖHNING-GAESE K. 2021: The importance of species diversity for human well-being in Europe. *Ecological Economics* 181: 106917, <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2020.106917>.

- ²⁶⁴ MIKO L. & HOŠEK M. (eds) 2009: *Příroda a krajina České republiky. Zpráva o stavu 2009* (1. vydání). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- ²⁶⁵ MIKSÁNKOVÁ A. 1981: *Výstavba Prahy 1945–1980. Skripta pro průvodce Prahou. 2. díl.* Pražská informační služba, Praha: 77–78.
- ²⁶⁶ MIOVSKÁ L., HALAMOVÁ J., HLADÍKOVÁ L. & VČELÁKOVÁ R. 2018: *Aktualizace generelu zahrádkových osad v Praze.* Česká zemědělská univerzita, Praha.
- ²⁶⁷ MLÍKOVSKÝ J. 2009: Pravděpodobné historické hnízdění slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) na Šumavě, Česká republika. *Sylvia* 45: 248–251.
- ²⁶⁸ MLÍKOVSKÝ J. & LEMBERK V. (eds) 2006: *Josef Musílek – český ornitolog a legionář na Sibiři.* Východočeské muzeum, Pardubice.
- ²⁶⁹ MØLLER A. P. 2008: Flight distance of urban birds, predation, and selection for urban life. *Behavioral Ecology and Sociobiology* 63: 63–75.
- ²⁷⁰ MOLÍK P. 2011: Významné hnízdiště rorýse obecného v Praze – Hostivaři. *Živa* 59 (4): 186–187.
- ²⁷¹ MONCLÚS L., SHORE R. F. & KRONE O. 2020: Lead contamination in raptors in Europe: A systematic review and meta-analysis. *Science of the Total Environment* 748: 141437.
- ²⁷² MORELLI F., MIKULA P., BENEDETTI Y., BUSSIÉRE R. & TRYJANOWSKI P. 2018: Cemeteries support avian diversity likewise urban parks in European cities: Assessing taxonomic, evolutionary and functional diversity. *Urban Forestry & Urban Greening* 36: 90–99.
- ²⁷³ MORRIS A. J., HOLLAND J. M., SMITH B. & JONES N. E. 2004: Sustainable Arable Farming for an Improved Environment (SAFFIE) managing winter wheat sward structure for Skylark *Alauda arvensis*. *Ibis* 146 (Suppl. 2): 155–162.
- ²⁷⁴ MORRISON C. A., AUNIŇŠ A., BENKŮ Z., BROTONS L., CHODKIEWICZ T., CHYLARECKI P., ESCANDELL V., ESKILDSEN D. P., GAMERO A., HERRANDO S., JIGUET F., KÁLÁS J. A., KAMP J., KLVAŇOVÁ A., KMECL P., LEHIKONEN A., LINDSTRÖM Å., MOSHØJ C., NOBLE D. G., ØIEN I. J., PAQUET J-Y., REIF J., SATTTLER T., SEAMAN B. S., TEUFELBAUER N., TRAUTMANN S., VAN TURNHOUT C. A. M., VOŘÍŠEK P. & BUTLER S. J. 2021: Bird population declines and species turnover are changing the acoustic properties of spring soundscapes. *Nature Communications* 12: 6217, <https://doi.org/10.1038/s41467-021-26488-1>.
- ²⁷⁵ MOURKOVÁ J., BÍLÝ M. & BERGMANN P. 2009: Zimování slípky zelenonohé (*Gallinula chloropus*) a lysky černé (*Fulica atra*) ve středních Čechách (1995–2007) a v Praze (1970–2007). *Sylvia* 45: 121–136.
- ²⁷⁶ MRLÍK V. 1998: Orel volavý (*Aquila clanga*) v České republice a hnízdní rozšíření orla křiklavého (*Aquila pomarina*) v jižních Čechách. *Sylvia* 34 (1): 60–72.
- ²⁷⁷ MUSIL P. (ed.) 1992: Ornitologická pozorování. *Zprávy České společnosti ornitologické* 34: 23–39.
- ²⁷⁸ MUSIL P. 2006: Effect of intensive fish production on waterbird breeding population: Review of current knowledge. In: Boere G. C., Galbraith C. A. & Stroud D. A. (eds): *Waterbirds around the world.* The Stationery Office, Edinburgh: 520–521.
- ²⁷⁹ MUSIL P. 2006: Monitoring populací vodních ptáků. In: Vačkář D. (ed.): *Ukazatelé změn Biodiversity.* Academia, Praha: 208–223.
- ²⁸⁰ MUSIL P., MACHÁČEK P., MUSILOVÁ Z., PAVELKA K. & PODHRAZSKÝ M. 2016: Počet hnízdících párů kormorána velkého v České republice v roce 2014 až 2016. *Aythya* 6: 52–56.
- ²⁸¹ MUSÍLEK J. 1936: O hnízdění vodouše kropenatého (*Tringa ochropus* [L.]) u nás. *Sylvia* 1 (1): 2–5.
- ²⁸² MUSÍLEK J. & ČERNÝ W. 1936: Invaze strakapúda velkého severoevropského (*Dryobates major* [L.]) na podzim a v zimě 1935 v ČSR. *Sylvia* 1 (1): 5–8.
- ²⁸³ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., NEUŽILOVÁ Š., GAJDOŠOVÁ D. & ŠENKÝŘOVÁ A. 2021: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v Česku v lednu 2020. *Aythya* 7: 59–73.
- ²⁸⁴ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., NEUŽILOVÁ Š. & ŠENKÝŘOVÁ A. 2021: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v Česku v lednu 2017. *Aythya* 7: 15–29.
- ²⁸⁵ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., NEUŽILOVÁ Š. & ŠENKÝŘOVÁ A. 2021: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v Česku v lednu 2018. *Aythya* 7: 30–43.
- ²⁸⁶ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., NEUŽILOVÁ Š. & ŠENKÝŘOVÁ A. 2021: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v Česku v lednu 2019. *Aythya* 7: 44–58.
- ²⁸⁷ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., PROKEŠOVÁ E. & NEUŽILOVÁ Š. 2021: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v Česku v lednu 2016. *Aythya* 7: 1–14.

- ²⁸⁸ MUSILOVÁ Z., MUSIL P., ZOUHAR J., BEJČEK V., ŠTASTNÝ K. & HUDEC K. 2014. Numbers of wintering waterbirds in the Czech Republic: long-term and spatial scale approaches to assess population size. *Bird Study* 61: 321–331.
- ²⁸⁹ MZe 2021: *Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2020*. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, <https://eagri.cz/public/web/mze/lesy/lesnictvi/zprava-o-stavu-lesa-a-lesniho/zprava-o-stavu-lesa-a-lesniho-2021.html>.
- ²⁹⁰ NEMETH E. & BRUMM H. 2009: Blackbirds sing higher-pitched song in cities: adaptation to habitat acoustics or side-effect of urbanisation? *Animal Behaviour* 78: 637–641.
- ²⁹¹ NORBERG R.Å. & NORBERG U. M. L. 2015: Evolution of enlarged body size of coal tits *Parus ater* in geographic isolation from two larger competitors, the crested tit *Parus cristatus* and the willow tit *Parus montanus*, on six Scandinavian islands. *Biology Open* 4: 1490–1508.
- ²⁹² NOVÁKOVÁ N., HAVLÍČEK J. & ZÁVORA J. 2020: Příspěvek ke složení potravy sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) zimujícího v městském prostředí. *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Přírodní vědy* 60: 127–130.
- ²⁹³ OBHLÍDAL F. & PILAŘ A. 1943–44: Hnízdění pochopa rákosního a pustovky obecné na Pardubicku. *Věda přírodní* 22: 68–71 a 97–102.
- ²⁹⁴ OPPEL J. J. 1869: Ueber den Goldammergesang. *Der Zoologischen Garten* 10: 280–286.
- ²⁹⁵ OREL P. 2013: Orel skalní, staronový hnízdní druh v České republice. *Ochrana přírody* 68 (5): 6–9.
- ²⁹⁶ PAKANDL M. 2015: Průtah kulíka zlatého (*Pluvialis apricaria*) na území České republiky. *Vanellus* 10: 62–65.
- ²⁹⁷ PAKANDL M. 2017: Poznámky k výskytu slučky malé (*Lymnocyptes minimus*) na území České republiky. *Vanellus* 12: 32–34.
- ²⁹⁸ PALLIARDI A. 1852: *Systematische Uebersicht der Vögel Böhmens mit Angabe ihres Vorkommens, Strichzeit, Brütens und einer lateinischen, deutschen und Böhmischen Synonymie*. C. W. Medau, Leitmeritz.
- ²⁹⁹ PAPP S. 2011: Breeding of Eurasian sparrowhawks (*Accipiter nisus*) in two Hungarian towns. *Aquila* 118: 49–54.
- ³⁰⁰ PARTECKE J. & GWINNER E. 2007: Increased sedentariness in European Blackbird following urbanization: a consequence of local adaptation? *Ecology* 88: 882–890.
- ³⁰¹ PARTECKE J., SCHWABL I. & GWINNER E. 2006: Stress and the city: Urbanization and its effects on the stress physiology in European blackbirds. *Ecology* 87: 1945–1952.
- ³⁰² PARTECKE J., VAN'T HOF T. & GWINNER E. 2004: Differences in the timing of reproduction between urban and forest European blackbirds (*Turdus merula*): result of phenotypic flexibility or genetic differences? *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences* 271: 1995–2001.
- ³⁰³ PAYNE R. B. 1997: Family Cuculidae (Cuckoos). In: del Hoyo J., Elliot A. & Sargatal J. (eds): *Handbook of the Birds of the World. Sandgrouse to Cuckoos. Vol. 4*. Lynx Edicions, Barcelona: 508–607.
- ³⁰⁴ PELLISSIER V., SCHMUCKI R., PE'ER G., AUNINS A., BRERETON T. M., BROTONS L., CARNICER J., CHODKIEWICZ T., CHYLARECKI P., DEL MORAL J. C., ESCANDELL V., EVANS D., FOPPEN R., HARPKKE A., HELIÖLÄ J., HERRANDO S., KUUSSAARI M., KÜHN E., LEHIKONEN A., LINDSTRÖM Å., MOSHØJ C. M., MUSCHE M., NOBLE D., OLIVER T. H., REIF J., RICHARD D., ROY D. B., SCHWEIGER O., SETTELE J., STEFANESCU C., TEUFELBAUER N., TOUROULT J., TRAUTMANN S., VAN STRIEN A. J., VAN SWAAY C. A. M., VAN TURNHOUT C., VERMOUZEK Z., VOŘÍŠEK P., JIGUET F. & JULLIARD R. 2020: Effects of Natura 2000 on nontarget bird and butterfly species based on citizen science data. *Conservation Biology* 34: 666–676.
- ³⁰⁵ PEŠKE L. 1987: Populace krahujce obecného (*Accipiter nisus*) v Praze. In: Sedláček K. & Pecina P. (eds): *Dravci 1985*. Sborník z ornitologické konference, Přerov 1985: 151–160.
- ³⁰⁶ PEŠKE L. 1995: První prokázané zahníždění sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) v Praze. *Buteo* 7: 56–66.
- ³⁰⁷ PEŠKE L. 1997: Úspěšné vyhníždění sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*) v Praze v roce 1996. *Buteo* 9: 109–113.
- ³⁰⁸ PEŠKE L. 2018: Kvakoši: hrdinové nočních přeletů. *Trojský koník* 2018/2: 22–23.
- ³⁰⁹ PETRBOK J. 1947: Hrdlička balkánská čili gubúšček v Praze. *Příroda* 40: 22.
- ³¹⁰ PITHART K. 2019: (Ne) využitá příležitost? Aneb jak také může vzniknout projekt barevného značení. *Kroužkovatel* 27: 6–8.
- ³¹¹ PLESNÍK J. 1998: Holub domácí (*Columba livia* f. *domestica*). *Ochrana přírody* 53: 144–145.
- ³¹² PLESNÍK J. 2001: Vrabec domácí (*Passer domesticus*). *Ochrana přírody* 56: 304–305.

- ³¹³ PLESNÍK J. 2002: Poštolka obecná (*Falco tinnunculus*). *Ochrana přírody* 57: 112-113.
- ³¹⁴ POJER F. & KAMENÍKOVÁ J. 2016: Výsledky 3. celostátního sčítání čápů černých v ČR v roce 2014. In: Klvaňová A. (ed.): „Každý pták se počítá“, Ornitologická konference 14.-16. 10. 2016, Mikulov. Sborník abstraktů. Česká společnost ornitologická, Praha: 70.
- ³¹⁵ POKORNÝ P. 1979: Kvantitativní studie ptačích populací na Bohnickém sídlišti a některých okolních biotopech. Ms. [Diplomová práce, katedra systematické zoologie PřF UK Praha.]
- ³¹⁶ POKORNÝ P. 1989: Birds in the centre of Prague. *Věstník Československé společnosti zoologické* 53: 291-294.
- ³¹⁷ POPRACH K. 2016: Moták lužní (*Circus pygargus*). *Zpravodaj SOVDS* 16: 19-23, <http://www.sovds.info/>.
- ³¹⁸ POPRACH K., KUNSTMÜLLER I. & VESELÝ J. 2016: *Moták lužní*. TYTO, z. s., Nenakonice.
- ³¹⁹ PORKERT J. & HROMÁDKA M. (eds) 2021: *Ptáci Hradce Králové*. Pavel Mervart, Červený Kostelec.
- ³²⁰ PRAUS L. 2020: Hnízdění ekologie chocholouše obecného (*Galerida cristata*) v České republice. *Sylvia* 56: 49-71.
- ³²¹ PRINC V. 1894: Orel krátkoprstý (*Circaëtus gallicus*). *Vesmír* 23: 205-206.
- ³²² PURKYNĚ C. 1956: O zvířatech, žijících volně na území zoologické zahrady. In: Purkyně C. a kolektiv: *Dvacet pět let ZOO Praha (1931-1956)*. Orbis, Praha: 17-21.
- ³²³ REIF J., JECHUMTÁL SKÁLOVÁ A., VERMOUZEK Z. & VOŘÍŠEK P. 2022: Long-term trends in forest bird populations reflect management changes in Central European forests. *Ecological Indicators* 141: 109137.
- ³²⁴ REIF J., STORCH D., VOŘÍŠEK P. ŠŤASTNÝ K. & BEJČEK V. 2008: Bird-habitat associations predict population trends in central European forest and farmland birds. *Biodiversity and Conservation* 17: 3307-3319.
- ³²⁵ REIF J. & VERMOUZEK Z. 2019: Collapse of farmland bird populations in an Eastern European country following its EU accession. *Conservation Letters* 12: e12585, <https://doi.org/10.1111/conl.12585>.
- ³²⁶ REIF J., VERMOUZEK Z., VOŘÍŠEK P., RIVAS S. J. & MORELLI F. 2023: Habitat-specific diversity in Central European birds. *Bird Study*, <https://doi.org/10.1080/00063657.2022.2156979>.
- ³²⁷ REIF J., VERMOUZEK Z., VOŘÍŠEK P., ROMPORTL D. & MORELLI F. 2022: Birds' ecological characteristics differ among habitats: an analysis based on national citizen science data. *Community Ecology* 23: 173-186.
- ³²⁸ REIF J., VOŘÍŠEK P., ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V. & PETR J. 2007: Population increase of forest birds in the Czech Republic between 1982 and 2003. *Bird Study* 54: 248-255.
- ³²⁹ REIF J., VOŘÍŠEK P., ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V. & PETR J., 2008: Agricultural intensification and farmland birds: new insights from a central European country. *Ibis* 150: 596-605.
- ³³⁰ REIF J., VOŘÍŠEK P., ŠŤASTNÝ K., KOSCHOVÁ M. & BEJČEK V. 2008: The impact of climate change on long-term population trends of birds in a central European country. *Animal Conservation* 11, <https://doi.org/10.1111/j.1469-1795.2008.00200.x>.
- ³³¹ REPEL M., CHRAŠČ P. & PALKOCI E. 2021: Prvé hniezdenie dážďovníka skalného (*Tachymarptis melba*) na Slovensku. *Tichodroma* 33: 33-38.
- ³³² RIEGERT J., DUFEK A., FAINOVÁ D., MIKEŠ V. & FUCHS, R. 2007: Increased hunting effort buffers vole scarcity in an urban kestrel *Falco tinnunculus* population. *Bird Study* 54: 353-361.
- ³³³ RIEGERT J., FAINOVÁ D., MIKEŠ V. & FUCHS R. 2007: How urban kestrels *Falco tinnunculus* divide their hunting grounds: partitioning or cohabitation? *Acta Ornithologica* 4: 69-76.
- ³³⁴ ROZUM O. 1935: *Ptáci v Praze a okolí*. Státní nakladatelství, Praha.
- ³³⁵ ROZUM O. 1938: Krátké zprávy: čáp černý. *Sylvia* 3 (1): 11.
- ³³⁶ RÖSE A. 1869: Ueber den verschiedenartigen Gesang ein und derselben Vogelart, insbesondere des Goldammers (*Emberiza citrinella* L.). *Der Zoologischen Garten* 10: 19-28.
- ³³⁷ RUDS C. & DEANS S. 2018: Nuthatch uses tool in London park. *Ethology* 124: 135-138.
- ³³⁸ RUTZ C. 2006: Home range size, habitat use, activity patterns and hunting behaviour of urban-breeding Northern Goshawks *Accipiter gentilis*. *Ardea* 94: 185-202.

- ³³⁹ RUTZ C. 2008: The establishment of an urban bird population. *Journal of Animal Ecology* 77: 1008-1019.
- ³⁴⁰ SEDLÁČEK J. 2005: Neobvyklý hnízdní materiál straky obecné (*Pica pica*). *Zprávy České společnosti ornitologické* 60: 55.
- ³⁴¹ SEDLÁČEK O., CIKÁNOVÁ B., BEDNÁŘOVÁ R., KUMSTÁTOVÁ T., BRINKE T., JANOVSKÁ S., LINHART P., VIK L., BURDOVÁ Z., CEHLÁŘIKOVÁ P. & FUCHS R. 2006: Mezidruhová agresivita u blízce příbuzných druhů. Výjimka nebo pravidlo? Adaptace nebo omyl? In: *Srdcem a rozumem. Osmdesát let České společnosti ornitologické (1926-2006)*. Česká společnost ornitologická, Praha: 28.
- ³⁴² SEDLÁČEK O., FUCHS R. & EXNEROVÁ A. 2004: Redstart *Phoenicurus phoenicurus* and black redstart *P. ochruros* in a mosaic urban environment: neighbours or rivals? *Journal of Avian Biology* 35: 336-343.
- ³⁴³ SEDLÁČEK O., FUCHS R. & EXNEROVÁ A. 2006: Heterospecific rival recognition in Black Redstart (*Phoenicurus ochruros*). *Ornis Fennica* 83: 153-161.
- ³⁴⁴ SCHÄFERNA 1944-45: Veleslav Wahl: Pražské ptactvo - ptáci velkoměsta a jeho okolí. *Vesmír* 23-24: 104.
- ³⁴⁵ SKŘIVÁNKOVÁ L., ŠVÁCHA R., NOVOTNÁ E. & JIRKALOVÁ K. (eds) 2016: *Paneláci I. Padesát sídlišť v českých zemích*. Uměleckoprůmyslové museum, Praha.
- ³⁴⁶ SKUTCH A. F. 1935: Helpers at the nest. *Auk* 52: 257-273.
- ³⁴⁷ SLABBEKOORN H. & PEET M. 2003: Birds sing at a higher pitch in urban noise. *Nature* 424: 267.
- ³⁴⁸ SODHI N. S., JAMES P. C., WARKENTIN I. G. & OLIPHANT L. W. 1992: Breeding ecology of urban Merlins (*Falco columbarius*). *Canadian Journal of Zoology* 70: 1477-1483.
- ³⁴⁹ SOL D., BARTOMEUS I., GONZÁLEZ-LAGOS C. & PAVOINE S. 2017: Urbanisation and the loss of phylogenetic diversity in birds. *Ecology Letters* 20: 721-726.
- ³⁵⁰ SOL D., GONZALEZ-LAGOS C., MOREIRA D., MASPONS J. & LAPIEDRA O. 2014: Urbanisation tolerance and the loss of avian diversity. *Ecology Letters* 17: 942-950.
- ³⁵¹ SOL D., TRISOS C., MÚRRIA C., JELIAZKOV A., GONZÁLEZ-LAGOS C., PIGOT A. L., RICOTTA C., SWAN C. M., TOBIAS J. A. & PAVOINE S. 2020: The worldwide impact of urbanisation on avian functional diversity. *Ecology Letters* 23: 962-972.
- ³⁵² SOLONEN T., LOKKI H. & SULKAVA S. 2019: Diet and brood size in rural and urban Northern Goshawks *Accipiter gentilis* in southern Finland. *Avian Biology Research* 12: 3-9, <https://doi.org/10.1177/1758155919826754>.
- ³⁵³ STAŃSKI T., STAŃSKA M., GOŁAWSKI A. & CZESZCZEWIK D. 2021: Foraging Site Selection of the Middle Spotted Woodpecker (*Leiopicus medius* L.) in Primeval Oak-Lime-Hornbeam Forest of the Białowiezia National Park: Comparison of Breeding and Non-Breeding Seasons. *Forests* 12: 837.
- ³⁵⁴ STEJSKAL V. 2020: Návrh Veleslava Wahla na vydání zákona na ochranu ptactva. *České právo životního prostředí* 56: 52-57.
- ³⁵⁵ STEPHENS P. A., MASON L. R., GREEN R. E., GREGORY R. D., SAUER J. R., ALISON J., AUNINS A., BROTONS L., BUTCHART S. H. M., CAMPEDELLI T., CHODKIEWICZ T., CHYLARECKI P., CROWE O., ELTS J., ESCANDELL V., FOPPEN R. P. B., HELDBJERG H., HERRANDO S., HUSBY M., JIGUET F., LEHIKONEN A., LINDSTRÖM Å., NOBLE D. G., PAQUET J. Y., REIF J., SATTTLER T., SZÉP T., TEUFELBAUER N., TRAUTMANN S., VAN STRIEN A. J., VAN TURNHOUT C. A. M., VORISEK P. & WILLIS S. G. 2016: Consistent response of bird populations to climate change on two continents. *Science* 352: 84-87.
- ³⁵⁶ STOBBE E., SUNDERMANN J., ASCONE, L. & KÜHN S. 2022: Birdsongs alleviate anxiety and paranoia in healthy participants. *Scientific Reports* 12: 16414, <https://doi.org/10.1038/s41598-022-20841-0>.
- ³⁵⁷ STORCHOVÁ L. & HOŘÁK D. 2018: Life-history characteristics of European birds. *Global Ecology and Biogeography* 27: 400-406, <https://doi.org/10.1111/geb.12709>.
- ³⁵⁸ STREBEL G., JACOT A., HORCH P. & SPAAR R. 2015: Effects of grassland intensification on Whinchats *Saxicola rubetra* and implications for conservation in upland habitats. *Ibis* 157: 250-259.
- ³⁵⁹ STRUBBE D., MATTHYSEN E. & GRAHAM C. H. 2010: Assessing the potential impact of invasive ring-necked parakeets *Psittacula krameri* on native nuthatches *Sitta europaea* in Belgium. *Journal of Applied Ecology* 47: 549-557.

- ³⁶⁰ STUDECKÝ J. 2021: Pallid Harrier breeding near Dobřichov, Czechia, in 2020. *Dutch Birding* 43: 141-144.
- ³⁶¹ SUVOROV P., SLÁDEČEK M., SITKO J., KOLAŘÍK M. & JELÍNEK M. 2014: Historické výskyty racka šedého (*Larus hyperboreus*) na území České republiky a zpráva o nálezu jedince z roku 2012. *Sylvia* 50: 86-93.
- ³⁶² SYCHRA J., HUDEC K. & ČERNÝ M. 2017: Jak se žije ptákům v Brně: zajímavosti z mapování hnízdního rozšíření ptáků Brna. In: Pávková V. (ed.): *Příroda ve městě*. Sborník abstrakt 3. konference Naše příroda 2017, 28. listopadu 2017, Olomouc: 11.
- ³⁶³ ŠÁLEK M. 2015: Duchové hor. *Vanellus* 10: 80-95.
- ³⁶⁴ ŠÁLEK M., BERAN V., HANZLÍKOVÁ M., KIPSON M., MOLITOR P., PRAUS L., PROCHÁZKA V., ŠIMEČEK K., VÍT P. & ZEMAN V. 2016: Strnad zahradní (*Emberiza hortulana*) v České republice: změny početnosti a současné rozšíření v jádrových oblastech. *Sylvia* 52: 34-52.
- ³⁶⁵ ŠÁLEK M., MARHOUL P. & PINTÍŘ J. 2002: Rychlost párování, poměr pohlaví a věková struktura pražské populace koroptve polní (*Perdix perdix*) během února 2000-2002. *Sylvia* 38: 29-40.
- ³⁶⁶ ŠÁLEK M., MARHOUL P., PINTÍŘ J., KOPECKÝ T. & SLABÝ L. 2004: Importance of unmanaged wasteland patches for the grey partridge *Perdix perdix* in suburban habitats. *Acta Oecologica* 25: 23-33.
- ³⁶⁷ ŠENA V. 2013: Hnízdění kolihy velké (*Numenius arquata*) na letišti Praha-Ruzyně. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 32: 105-109.
- ³⁶⁸ ŠIMEK J. & BRANDL P. 1996: Faunistická pozorování v České republice v roce 1995. *Zprávy České společnosti ornitologické* 42: 46-56.
- ³⁶⁹ ŠÍMOVÁ P., ŠTASTNÝ K. & ŠÁLEK M. 2015: Refugial role of urbanized areas and colonization potential for declining Crested Lark (*Galerida cristata*) populations in the Czech Republic, Central Europe. *Journal of Ornithology* 156: 915-921.
- ³⁷⁰ ŠKOPEK J. & FORMÁNEK J. 2000: Černí nocležníci. *Vesmír* 79: 162-163.
- ³⁷¹ ŠKORPÍKOVÁ V. & HORÁK P. 2004: Dytík úhorní (*Burhinus oedicnemus*) na Znojemsku v posledních deseti letech. *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 22: 56-58.
- ³⁷² ŠMAHA J. 2002: Střecha - výhodné stanoviště pro bělořita šedého (*Oenanthe oenanthe*) a chocholouše obecného (*Galerida cristata*). *Zprávy České společnosti ornitologické* 54: 27.
- ³⁷³ ŠPLÍCHAL J., ČERNÝ W., WAHL V., KINSKÝ B. K. HRABĚ & REDAKCE 1941: O loňském záletu kormoránů obecných středoevropských. *Sylvia* 6 (4): 76.
- ³⁷⁴ ŠTASTNÝ K. & HUDEC K. (eds) 2011: *Fauna ČR. Ptáci 3/I-II* (2., přepracované a doplněné vydání). Academia, Praha.
- ³⁷⁵ ŠTASTNÝ K. & HUDEC K. (eds) 2016: *Fauna ČR. Ptáci 1* (3., přepracované a doplněné vydání). Academia, Praha.
- ³⁷⁶ ŠTASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. 1996: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989*. Nakladatelství a vydavatelství H & H, Jinočany.
- ³⁷⁷ ŠTASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. 2006: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001-2003*. Aventinum, Praha.
- ³⁷⁸ ŠTASTNÝ K., BEJČEK V., MIKULÁŠ I. & TELENSKÝ T. 2021: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2014-2017*. Aventinum, Praha.
- ³⁷⁹ ŠTASTNÝ K. & KRIŠTÍN A. 2021: *Ptáci Česka a Slovenska*. Ottovo nakladatelství, Praha.
- ³⁸⁰ ŠTASTNÝ K., RANDÍK A. & HUDEC K. 1987: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973/77*. Academia, Praha.
- ³⁸¹ ŠTĚPÁNEK O. 1941: Chalupy v Čechách a na Moravě. *Sylvia* 6 (4): 74.
- ³⁸² ŠTURMA J. A., SEDLÁČEK O., ŠÍPEK P. & STORCH D. 2022: *Planeta Praha: Průvodce nečekaně pestrá přírodou města*. Jakost, Praha.
- ³⁸³ ŠTUSÁK J. & VERNER P. 1958: Luňák červený (*Milvus milvus*) v Čechách. *Sylvia* 15: 263-264.
- ³⁸⁴ ŠVEC P. 1978: Populační studie hrdličky zahradní (*Streptopelia decaocto* Frivaldszky, 1838). Ms. [Diplomová práce; depon. in: Přírodovědecká fakulta UK Praha.]
- ³⁸⁵ THORNTON M., TODD I. & ROOS S. 2017: Breeding success and productivity of urban and rural Eurasian sparrowhawks *Accipiter nisus* in Scotland. *Ecoscience* 24: 115-126.
- ³⁸⁶ TIEDEMANN M. 1943: Ornithologische Beobachtungen aus dem Hornsund-Gebiet auf West-Spitzbergen. *Journal für Ornithologie* 91 (2/3): 239-267.

- ³⁸⁷ TOŠENOVSKÝ E. 2017: Strakapoudi vandalové. *Ptačí svět* 24 (2): 10-12.
- ³⁸⁸ TOUFAR J. 1955: Hýl obecný stredoevropský městským ptákem (*Pyrrhula pyrrhula germanica* Brehm). *Živa* 3 (5): 198-199.
- ³⁸⁹ TOWNSEND C. R., BEGON M. & HARPER J. L. 2010: *Základy ekologie*. Vydavatelství Univerzity Palackého, Olomouc.
- ³⁹⁰ TRYJANOWSKI P., MORELLI F., MIKULA P., KRIŠTÍN A., INDYKIEWICZ P., GRZYWACZEWSKI G., KRONENBERG J. & JERZAK L. 2017: Bird diversity in urban green space: a large-scale analysis of differences between parks and cemeteries in Central Europe. *Urban Forestry & Urban Greening* 27: 264-271.
- ³⁹¹ TRYJANOWSKI P., MORELLI F. & MOLLER A. P. 2020: Urban birds: Urban avoiders, urban adapters and urban exploiters. In: DOUGLAS I., ANDERSON P. M. L., GOODE D., HOUCK M. C., MADDOX D., NAGENDRA H. & TAN P. Y. (eds): *The Routledge Handbook of Urban Ecology*. 2nd Edition. Routledge.
- ³⁹² TSCHUSI ZU SCHMIDHOFEN V. von 1900: Ornithologische Notizen. *Ornithologisches Jahrbuch* 11: 227-228.
- ³⁹³ VAVŘÍK M. 2009: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2008. *Sylvia* 45: 266-278.
- ³⁹⁴ VAVŘÍK M. 2010: Určování velkých bělohavých racků (*Larus argentatus*, *L. cachinnans*, *L. michahellis*). *Crex. Zpravodaj Jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické* 30: 9-25.
- ³⁹⁵ VAVŘÍK M., ŠÍREK J. & FK ČSO 2020: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2018. *Sylvia* 56: 73-91.
- ³⁹⁶ VAVŘÍK M., ŠÍREK J., ŠINDEL M., MLÍKOVSKÝ J., HORÁČEK J., HEYROVSKÝ D. & ŠIMEK J. 2019: Revize záznamů vzácných druhů ptáků v České republice. *Sylvia* 55: 2-74.
- ³⁹⁷ VERMOUZEK Z. 2022: Krmítka ptákům pomáhají. Anebo škodí? *Ptačí svět* 29 (1): 26-27.
- ³⁹⁸ VERMOUZEK Z., SKÁLOVÁ A., REIF J. & VOŘÍŠEK P. 2019: Ubývají kosi? Aneb k čemu je nám JPSP a LSD. *Spolkové zprávy České společnosti ornitologické* 4/2019: 2.
- ³⁹⁹ VODÁK O. 1937: Chřástal malý (*Porzana parva*) u Prahy. *Sylvia* 2 (3): 41.
- ⁴⁰⁰ VONDRKA A. 2020: První doložený výskyt pěnkaváka sněžního (*Montifringilla nivalis*) v jižních Čechách. In: Kubelka V., Havlíček J. & Mikeš V. (eds): *Zajímavá a vzácná ornitologická pozorování v jižních Čechách VII. Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy* 60: 78-80.
- ⁴⁰¹ VON MARSCHALL A. F. & VON PELZELN A. 1882: *Ornis vindobonensis: Die Vogelwelt Wiens und seiner Umgebungen mit einem Anhang: Die Vögel des Neusiedler See's*. Verlag Von Georg Paul Faesy, Wien.
- ⁴⁰² VOŘÍŠEK P., HORA J., CEPÁK J., FUCHS R., SEDLÁČEK O. & ŠKOPEK J. 2021: *Avifauna Prahy a její změny*. Česká společnost ornitologická, Praha.
- ⁴⁰³ VOŘÍŠEK P., KLVAŇOVÁ A., BRINKE T., CEPÁK J., FLOUSEK J., HORA J., REIF J., ŠTASTNÝ K. & VERMOUZEK Z. 2009: Stav ptactva České republiky 2009. *Sylvia* 45: 1-38.
- ⁴⁰⁴ VRÁBLÍKOVÁ B. 2013: Kriticky ohrožený bukač se vrací do pražské přírody, <https://www.praha12.cz/kriticky-ohrozeny-bukac-se-vraci-do-prazske-prirody/d-28240>.
- ⁴⁰⁵ VRÁNOVÁ S., LEMBERK V. & HAMPL R. 2007: *Ptáci Pardubic*. Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při VČM v Pardubicích a Východočeské muzeum v Pardubicích, Pardubice.
- ⁴⁰⁶ WAHL V. 1937: Králíček ohnivý evropský (*Regulus i. ignicapillus* Temm.). *Sylvia* 2 (3): 40.
- ⁴⁰⁷ WAHL V. 1942: K rozšíření lindušky úhorní (*Anthus campestris*) v okolí Prahy. *Sylvia* 7 (2): 33-34.
- ⁴⁰⁸ WAHL V. 1942: Strnad zahradní (*Emberiza hortulana* L.) ve střední Evropě. *Sylvia* 7 (3-4): 56-62.
- ⁴⁰⁹ WAHL V. 1942-43: Tah racka chechtavého Prahou. *Věda přírodní* 21: 225-227.
- ⁴¹⁰ WAHL V. 1943-44: K rozšíření hýla obecného stredoevropského (*Pyrrhula pyrrhula coccinea*) v Čechách. *Věda přírodní* 22: 85-86.
- ⁴¹¹ WAHL V. 1943-44: K výskytu babky lužní (*Parus atricapillus*) v Čechách. *Věda přírodní* 22: 144-145.
- ⁴¹² WAHL V. 1943-44: Příspěvek k oekologii vltavských svahů severně od Prahy. *Věda přírodní* 22: 166-170, 193-197.
- ⁴¹³ WAHL V. 1943-44: Rákosník zelený v Praze. *Věda přírodní* 22: 212.

⁴¹⁴ WAHL V. 1944-45: Výskyt budníčka menšího východoevropského (*Phylloscopus collybita abietinus* Nilss.) v Čechách. *Věda přírodní* 23: 156.

⁴¹⁵ WAHL V. 1944: *Pražské ptactvo* (1. vydání). Česká grafická unie, Praha.

⁴¹⁶ WAHL V. 1945: *Pražské ptactvo* (2. vydání). Česká grafická unie, Praha.

⁴¹⁷ WAHL V. 1956: Die Siedlungsdichte der Vögel um Zoologischen Garten Prag. *Der Zoologische Garten* 21: 274-282.

⁴¹⁸ WIENS J. 1992: *The Ecology of Bird Communities*. Vol. 1. Foundations and Patterns. (Cambridge Studies in Ecology). Cambridge University Press, Cambridge.

⁴¹⁹ ZAPKA M., HEYERS D., HEIN C., ENGELS S., SCHNEIDER N.-L., HANS J., WEILER S., DREVER D., KISHKINEV D., WILD J. M. & MOURITSEN H. 2009: Visual but not trigeminal mediation of magnetic compass information in a migratory bird. *Nature* 461: 1274-1277.

⁴²⁰ ZASADIL P. 2001: *Ptačí budky a další způsoby zvyšování hnízdních možností ptáků*. Metodická příručka č. 20. ČSOP Praha.

⁴²¹ ZAVADIL V. 1985: Pokles stavů sovy pálené v okolí Prahy. *Živa* 33 (3): 114-115.

INTERNETOVÉ A OSTATNÍ ZDROJE

⁴²² AOPK ČR 2021: Nálezová databáze ochrany přírody (on-line elektronická georeferencovaná databáze; portal.nature.cz). Verze 2021. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Výskyt a rozšíření druhů živočichů, rostlin a hub na území ČR.

⁴²³ Archiv Kroužkovací stanice Národního muzea.

⁴²⁴ Avif, Faunistická databáze České společnosti ornitologické, <https://birds.cz/avif/>.

⁴²⁵ BirdLife International 2023: Species factsheet: *Streptopelia turtur*. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 23/01/2023.

⁴²⁶ Český statistický úřad, Zemědělství, <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&katalog=30840>.

⁴²⁷ Český statistický úřad, zkratky krajů a okresů, https://www.czso.cz/csu/czso/13-2199-04-2004-regions_and_districts__abbreviations.

⁴²⁸ Druhé mapování hnízdního rozšíření ptáků Prahy, 2002-2006, nepublikované výsledky.

⁴²⁹ eAGRI, Lesy, <https://eagri.cz/public/web/mze/lesy/myslivosť/statistika/>.

⁴³⁰ eBird, <https://ebird.org>.

⁴³¹ ESTAV.CZ, <https://www.estav.cz/>.

⁴³² Faunistická komise České společnosti ornitologické, <https://www.fkcsso.cz/>.

⁴³³ Jednotný program sčítání ptáků v České republice, <https://jpsp.birds.cz/>.

⁴³⁴ Kartotéka W. Černého, kartotéka pozorování, uložena v České společnosti ornitologické.

⁴³⁵ Letiště Praha, <https://www.prg.aero>.

⁴³⁶ Liniové sčítání druhů (LSD), <https://www.birdlife.cz/co-delame/vyzkum-a-ochrana-ptaku/vyzkum-ptaku/lsd/>.

⁴³⁷ Názvoslovná komise České společnosti ornitologické, <https://www.birdlife.cz/aktualizovana-ceska-jmena-ptaku-sveta/>.

⁴³⁸ Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS), <https://pecbms.info/>.

⁴³⁹ Portál životního prostředí hlavního města Prahy, <https://portalzp.praha.eu/>.

⁴⁴⁰ Praha nabízí zájemcům pozemky pro ekologicky šetrné hospodaření, https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_nabizi_zajemcum_pozemky_pro.html.

⁴⁴¹ Praha otevírá městský holubník na Mariánském náměstí. Pomůže regulovat populaci pražských holubů, https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_otevira_mestsky_holubnik_na.html.

⁴⁴² Pražská příroda, parky a zahrady, <http://www.praha-priroda.cz/parky-a-zahrady/>.

⁴⁴³ Ptačí hodinka, sčítání ptáků na krmítkách, <https://ptacihodinka.birdlife.cz/>.

⁴⁴⁴ Rorýs obecný, www.rorysi.cz.

⁴⁴⁵ Rybník Slatina, slatina.petrmolik.cz.

⁴⁴⁶ Sledujeme migraci nočních hrdinů, <https://www.zoopraha.cz/nocni-hrdinove/clanky/380-clanky>.